

**YANGI O'ZBEKISTON SHAROITIDA RAQAMLI
IQTISODIYOTNING RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI**

Sodiqova Maftuna Ro`zboy qizi

*Qo'qon universiteti Andijon filial Iqtisodiyot va pedagogika
fakulteti Iqtisodiyot yo'nalishi 24_02*

sheykha007@gmail.com

Annotatsiya: maqolada yangi o'zbekiston sharoitida raqamli iqtisodiyotning rivojlanish bosqichlari, istiqbollari va milliy raqamli transformatsiya siyosatining ustuvor yo'nalishlari tahlil qilinadi. Raqamli texnologiyalarni davlat boshqaruvi, ta'lim, sog'liqni saqlash, bank tizimi va sanoat tarmoqlariga joriy etishning iqtisodiy samaradorligi yoritilgan. Shu bilan birga, o'zbekistonda raqamli iqtisodiyotni rivojlantirishning huquqiy, texnologik va kadrlar bilan ta'minlash omillari tahlil qilinadi.

Kalit so'zlar: raqamli iqtisodiyot, innovatsiya, transformatsiya, sun'iy intellekt, elektron hukumat, milliy strategiya.

Annotation: The article examines the development stages and prospects of the digital economy in the context of "new uzbekistan." It analyzes the priority directions of national digital transformation policy and the economic effectiveness of introducing digital technologies in governance, education, healthcare, banking, and industry sectors. Moreover, it explores the legal, technological, and human resource factors affecting the development of uzbekistan's digital economy.

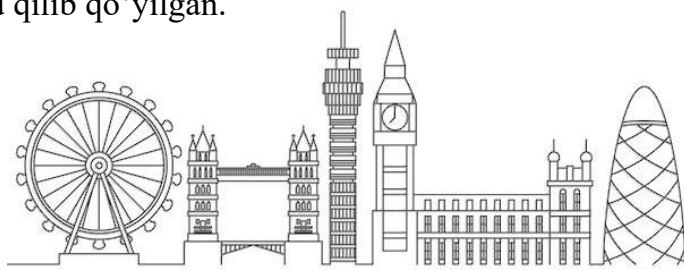
Keywords: digital economy, innovation, transformation, artificial intelligence, e-government, national strategy.

Аннотация: В статье рассматриваются этапы и перспективы развития цифровой экономики в условиях «нового узбекистана». Анализируются приоритетные направления национальной политики цифровой трансформации и экономическая эффективность внедрения цифровых технологий в управление, образование, здравоохранение, банковскую систему и промышленность. Кроме того, исследуются правовые, технологические и кадровые факторы развития цифровой экономики узбекистана.

Ключевые слова: цифровая экономика, инновации, трансформация, искусственный интеллект, электронное правительство, национальная стратегия.

Kirish

So'nggi yillarda o'zbekiston respublikasi iqtisodiy siyosatining asosiy ustuvor yo'nalishlaridan biri — bu raqamli iqtisodiyotni shakllantirish va rivojlantirishdir. "yangi o'zbekiston – taraqqiyot strategiyasi"da raqamli texnologiyalarni barcha sohalarga keng joriy etish, davlat xizmatlarini avtomatlashtirish, sun'iy intellekt va ma'lumotlar tahliliga asoslangan boshqaruv tizimini yaratish maqsad qilib qo'yilgan.

MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS

Raqamli iqtisodiyot — bu raqamli texnologiyalar, internet tarmoqlari, sun'iy intellekt va ma'lumotlar bazalari orqali ishlab chiqarish, xizmat ko'rsatish hamda boshqaruv jarayonlarini tashkil etish tizimidir. Bu jarayon iqtisodiyotning samaradorligini oshiradi, byurokratiyani kamaytiradi, inson resurslarini tejaydi va yangi ish o'rinlari yaratadi.

O'zbekiston 2018-yildan boshlab "raqamli o'zbekiston – 2030" dasturini amalga oshirmoqda. Ushbu dastur doirasida elektron hukumat, elektron sog'liqni saqlash, raqamli ta'lim, elektron tijorat va elektron soliq tizimlari bosqichma-bosqich joriy etilmoqda.

Raqamli iqtisodiyotning rivojlanishi mamlakatning global raqobatbardoshligini oshirish bilan bir qatorda, iqtisodiy xavfsizlik va mustaqillikni ta'minlashda ham muhim ahamiyat kasb etadi. Shu sababli, yangi o'zbekiston sharoitida raqamli iqtisodiyotni rivojlantirish masalasi strategik ustuvorlik darajasiga ko'tarilgan.

Adabiyotlar tahlili va metodologiyasi

Raqamli iqtisodiyot konsepsiyasini ilmiy jihatdan birinchi bo'lib n. Negroponte (1995), d. Tapscott (1996) va k. Schwab (2016) kabi tadqiqotchilar chuqur tahlil qilgan. Ularning fikricha, raqamli iqtisodiyot — bu sanoat inqilobining to'rtinchi bosqichida iqtisodiy resurslarning raqamli aktivlar shakliga o'tish jarayonidir.

O'zbekiston kontekstida bu yo'nalish bo'yicha n. Xo'jayev, a. Jalilov, d. Normurodov kabi iqtisodchilar tomonidan milliy raqamli strategiya, elektron hukumat tizimi va raqamli biznes modellar tahlil qilingan.

Metodologiya sifatida quyidagi yondashuvlardan foydalanildi:

1. **Statistik tahlil:** raqamli infratuzilma ko'rsatkichlari va iqtisodiy samaradorlik o'rtasidagi bog'liqlikni o'rganish.
2. **Swot tahlil:** o'zbekiston raqamli iqtisodiyotining kuchli va zaif tomonlarini baholash.
3. **Komparativ tahlil:** xalqaro tajriba (janubiy koreya, estoniya, xitoy) bilan solishtirish.
4. **Kontent tahlil:** rasmiy hujjatlar va xalqaro tashkilotlar hisobotlarini o'rganish.

Asosiy axborot manbalari:

- O'zbekiston respublikasi axborot texnologiyalari va kommunikatsiyalarini rivojlantirish vazirligi ma'lumotlari;
- Jahon banki "digital development" hisobotlari;
- Bmt va oecd raqamli iqtisodiyot bo'yicha tahlillari;
- "raqamli o'zbekiston – 2030" dasturi.

Muhokama va natija

Tahlillar shuni ko'rsatadiki, 2020–2024-yillar davomida o'zbekistonda internet qamrovi 78 foizdan 92 foizga, elektron hukumat xizmatlari ulushi esa 55 foizdan 83 foizga oshgan. Bu raqamli infratuzilmaning tez rivojlanayotganini anglatadi. Sanoat va xizmat ko'rsatish tarmoqlarida raqamli texnologiyalarni joriy etish natijasida ishlab

MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS

chiqarish samaradorligi 12–15 foizga oshgan. Bank sektorida esa mobil to'lov tizimlari va "open banking" mexanizmlarining paydo bo'lishi moliyaviy xizmatlar sifatini yaxshilagan.

Shu bilan birga, raqamli iqtisodiyotni rivojlantirishda quyidagi muammolar ham mavjud:

- It mutaxassislari yetishmasligi;
- Kiberxavfsizlik tahdidlari;
- Texnologik infratuzilmaning ayrim hududlarda sustligi;
- Qonunchilikdagi noaniqliklar.

Raqamli iqtisodiyotning istiqbollari quyidagicha belgilandi:

1. Sun'iy intellekt va "big data" texnologiyalarini davlat boshqaruvi va sanoat tarmoqlarida qo'llash.

2. Elektron hukumat tizimini to'liq avtomatlashtirish.

3. Raqamli ta'lim muhitini rivojlantirish orqali it-kadrlar salohiyatini oshirish.

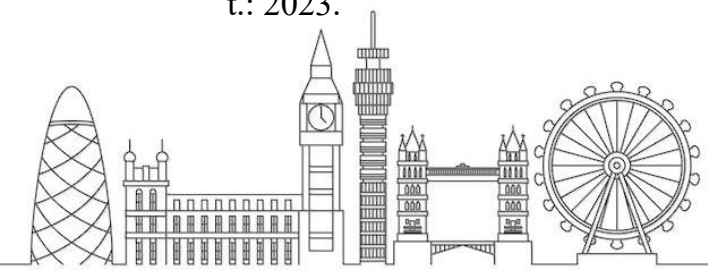
4. Raqamli logistika, elektron tijorat va startap ekotizimini kengaytirish.

Xulosa

Yangi o'zbekiston sharoitida raqamli iqtisodiyot milliy taraqqiyotning strategik yo'nalishiga aylandi. Raqamli texnologiyalarni barcha sohalarga integratsiya qilish orqali iqtisodiy samaradorlikni oshirish, korrupsiyani kamaytirish va davlat xizmatlarining sifatini yaxshilash imkoniyatlari kengaymoqda. Kelgusida o'zbekistonning raqamli iqtisodiyoti sun'iy intellekt, raqamli valuta, bulutli texnologiyalar va internet of things (iot) kabi innovatsion yo'nalishlar orqali yanada rivojlanadi. Bu esa mamlakatning xalqaro raqobatbardoshligini oshiradi va "raqamli markaziy osiyo" strategiyasida yetakchi o'rin egallashiga imkon beradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. O'zbekiston respublikasi prezidentining 2022-yil 28-yanvardagi pf-60-son farmoni.
2. "raqamli o'zbekiston – 2030" dasturi.
3. O'zbekiston respublikasi akt vazirligi hisobotlari (www.mitc.uz).
4. Jahon banki. Digital development report, 2024.
5. Oecd. Digital transformation policy review: uzbekistan, 2023.
6. Schwab k. The fourth industrial revolution. Geneva, 2017.
7. Tapscott d. Digital economy: promise and peril in the age of networked intelligence. McGraw-hill, 1996.
8. Normurodov d. "raqamli iqtisodiyot va innovatsion o'sish." – t.: 2023.
9. Undp uzbekistan. Ict for sustainable development, 2024.
10. Jalilov a. "yangi o'zbekiston iqtisodiyotida raqamli transformatsiya jarayonlari." – t.: 2023.

MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC
SOLUTIONS

11. Bakhtiyorovich, Ismonov Khurshidbek, and Ruziyev Nuriddin Mukhammadaliyevich. "Pairing, Their Own Aspects and Corresponding Methods of Work with Pairing in the Autocad Software." International Journal on Orange Technologies 3.12 (2021): 211-216.

12. qizi Abduraimova, Muazzamoy Abduqodir. "PERSPEKTIVA." INTERNATIONAL CONFERENCES. Vol. 1. No. 11. 2022.

13. Xurshidbek, Ismonov, Rustamov Umurzoq, and Abduraimova Muazzamoy. "MARKAZIY VA PARALLEL PROYEKSIYA ORTOGONAL PROYEKSIYALAR VA MODELNI KO 'RINISHLARI." Educational Research in Universal Sciences 1.4 (2022): 70-81.

14. Ismonov, Xurshidbek Baxtiyorovich, and Muazzamoy Abduqodir qizi Abduraimova. "ORTOGONAL PROYEKSIYALAR VA MODELNI KO 'RINISHLARI." Educational Research in Universal Sciences 1.3 (2022): 288-296.

15. Qizi, Abduraimova Muazzamoy Abduqodir. "PROJECTION AND AXONOMETRY."

16. "UMUM TA'LIM MAKTABLARDA CHIZMACHILIK FANINI O'QITISHNING HOZIR HOLATI." Oriental Art and Culture, Vol. 5, No. 6, 2024, pp. 65–69.

